

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

شبکه دوزی

گروه شغلی

صنایع دستی (دوخت های سنتی)

کد ملی آموزش شایستگی

۷	۳	۱	۸	۲	۰	۸	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۹	۱
ISCO-08				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۴۰۰/۳/۱۷

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب استاندارد : دفتر پژوهش، طرح و برنامه ریزی درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی : ۷۳۱۸۲۰۸۱۰۰۰۰۰۹۱

اعضاء کارگروه برنامه ریزی درسی : صنایع دستی (دوخت های سنتی)					
ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تخصصی	شغل و سمت	سابقه کار
۱	فریبا جلالی	کارشناسی ارشد	صنایع دستی	مربی سازمان	۲۰ سال
۲	زکویه هادیان	کارشناسی	طراحی پارچه و لباس	مربی سازمان	۲۰ سال
۳	زهرا سلطان عطار	کارشناسی	طراحی دوخت	مربی سازمان	۲۰ سال
۴	مژده صادقی بخی	کارشناسی	نرم افزار کامپیوتر	هنر آموز (طراحی دوخت)	۱۲ سال
۵	فاطمه جلالی	کارشناسی	هتلداری	مربی آموزشگاه آزاد	۲۵ سال
۶	منا منتظری هدشی	کارشناسی ارشد	مرمت اشیاء	دبیر کارگروه برنامه ریزی درسی صنایع دستی	۱۴ سال

فرآیند بازنگری استانداردهای آموزش :

طی جلسه ای که در تاریخ ۹۹/۱۱/۲۲ با حضور اعضای کارگروه برنامه ریزی درسی صنایع دستی (دوخت های سنتی) برگزار گردید استاندارد آموزش شغل شبکه دوزبا کد ۷۳۱۸۲۰۸۱۰۰۰۰۰۹۱ بررسی و تحت عنوان شایستگی شبکه دوزی با کد ۷۳۱۸۲۰۸۱۰۰۰۰۰۹۱ مورد تأیید قرار گرفت .

کلیه حقوق مادی و معنوی این استاندارد متعلق به سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بوده و هرگونه سوء استفاده مادی و معنوی از آن موجب پیگرد قانونی است.

آدرس: دفتر پژوهش، طرح و برنامه ریزی درسی

تهران، خیابان آزادی، نبش خیابان خوش جنوبی، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

دورنگار ۶۶۵۸۳۶۵۸

تلفن ۶۶۵۸۳۶۲۸

آدرس الکترونیکی : rpc@irantvto.ir

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی‌ها و توانمندی‌های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه‌ای نیز گفته می‌شود.

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل.

نام یک شغل :

به مجموعه‌ای از وظایف و توانمندی‌های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می‌رود اطلاق می‌شود.

شرح شغل :

بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل.

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی.

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.

کارورزی :

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود. (مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می‌آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی‌گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع‌آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر، که شامل سه بخش عملی، کتبی عملی و اخلاق حرفه‌ای خواهد بود.

صلاحیت حرفه‌ای مربیان :

حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد.

دانش :

حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می‌تواند شامل علوم پایه (ریاضی، فیزیک، شیمی، زیست‌شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد.

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی. معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.

نگرش :

مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیر فنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی:	
شبکه دوزی	
شرح استاندارد آموزش شایستگی :	
شبکه دوزی یکی از شایستگی های مربوط به صنایع دستی (دوخت های سنتی) است که شامل کارهای آماده سازی مواد اولیه و ابزار، انجام دوخت های پایه، انجام دوخت شبکه ، شستشو و نگهداری پارچه شبکه دوزی شده و بسته بندی، بازاریابی و فروش محصولات شبکه دوزی شده می باشد و در ضمن این شایستگی با مشاغل سوزن دوز سنتی در ارتباط است.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی) حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمی و ذهنی مهارت های پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۱۲۰ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۱۹ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۱۰۱ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی : ۲۵%	
- عملی : ۶۵%	
- اخلاق حرفه ای : ۱۰%	
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
- فوق دیپلم صنایع دستی با ۲ سال سابقه کار مرتبط	
- دیپلم با ۴ سال سابقه کار مرتبط	

* تعریف دقیق استاندارد(اصطلاحی) :

شبکه دوزی با طرح اندازی روی پارچه و نخ کشی آن بر اساس جداول مربوطه و با استفاده از نخ های عمامه ، دمسه، کتان، ابریشم انجام می شود. نقوش به کار رفته در آن ذهنی بوده و متشکل از طرح های ساده ، بته جقه و اشکال هندسی می باشد.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد(اصطلاحات مشابه جهانی) :

dose network

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

- گلابتون دوزی(کمه دوزی)

-قالب دوز

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ردیف	عناوین	ساعت آموزش		
		نظری	عملی	جمع
۱	آماده سازی مواد اولیه و ابزار	۴	۵	۹
۲	انجام دوخت های پایه	۶	۲۹	۳۵
۳	انجام دوخت شبکه	۵	۶۰	۶۵
۴	شستشو و نگهداری پارچه شبکه دوزی شده	۲	۳	۵
۵	بسته بندی، بازاریابی و فروش محصولات شبکه دوزی شده	۲	۴	۶
جمع ساعات		۱۹	۱۰۱	۱۲۰

	زمان آموزش			عنوان : آماده سازی مواد اولیه و ابزار
	نظری	نظری	نظری	
	۹	۵	۴	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
انواع پارچه (کتان ، ابریشم، تترون، ترگال و گاندی) انواع سوزن (شارپ، چنایل، کرول و بیتوین) انواع نخ (عمامه ، دمسه، کتان و ابریشم) انواع کارگاه(گرد ، بیضی و مستطیل) انواع قلاب ۹، ۱۰ و ۱۲ قیچی کوچک روپوش	دانش :			انواع پارچه (کتان ، ابریشم، تترون، ترگال و گاندی)
				انواع سوزن(شارپ، چنایل، کرول و بیتوین)
				انواع نخ (عمامه ، دمسه، کتان و ابریشم)
				انواع قلاب (شماره ۹، ۱۰، ۱۲)
				انواع کارگاه (گرد، بیضی و مستطیل)
	مهارت :			انتخاب پارچه متناسب با کاربرد آن
				انتخاب سوزن متناسب با نوع دوخت و پارچه
				انتخاب نخ متناسب با رنگ و جنس پارچه
				انتخاب نوع قلاب با توجه به نوع نخ و پارچه
				انتخاب کارگاه متناسب با اندازه کار
	نگرش :			رعایت اخلاق حرفه ای
				صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان
	ایمنی و بهداشت :			رعایت اصول ارگونومی هنگام کار
				استفاده از وسایل حفاظتی فردی(روپوش)
				رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار
			توجهات زیست محیطی :	
			تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن	

	زمان آموزش			عنوان : انجام دوخت های پایه
	نظری	نظری	نظری	
	۳۵	۲۹	۶	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کاغذ ترسیم الگو (سفید ، پوستی و گراف) متر خط کش کاربن مداد پاک کن میز نور				دانش :
				- روش انتقال طرح روی پارچه (مستقیم و غیر مستقیم)
				- مفهوم کادربندی و لبه گذاری
				-روش انجام دوخت های پایه (زنجیره دوزی، دندان موشی، ساقه دوزی، ساتن دوزی و قلاب دوزی)
				- خامه دوزی
				مهارت :
				-انتقال طرح روی پارچه
				-انجام کادربندی و لبه گذاری با توجه به نقشه
				- انجام دوخت های پایه (زنجیره دوزی، دندان موشی، ساقه دوزی ، ساتن دوزی و قلاب دوزی)
				- خامه دوزی
				نگرش :
				- رعایت اخلاق حرفه ای -صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان
			ایمنی و بهداشت :	
			- رعایت اصول ارگونومی هنگام کار - استفاده از وسایل حفاظتی فردی(روپوش) - رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار	
			توجهات زیست محیطی :	
			-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن	

	زمان آموزش			عنوان : انجام دوخت شبکه
	نظری	نظری	نظری	
	۶۵	۶۰	۵	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
پارچه				دانش :
سوزن				- نحوه نخ کشی مطابق جدول
نخ				- نحوه خفت زنی و نخ اندازی
کارگاه				-انواع دوخت شبکه دوزی (سکمه دوزی، سکمه دوزی دوراوه، چشمه دوزی، گل اشرفی، گل کویجی، گل ستاره ای، تار عنکبوتی، تاردوزی، توردوزی، گلدوزی روی تور، زیررفت، نخ اندازی یکطرفه، فندقی، برودری سنتی، مشبک دوز و گوشه دوزی)
انگشتانه				مهارت:
بشکاف				- نخ کشی مطابق جدول
قیچی کوچک				- خفت زنی و نخ اندازی
قیچی برش				- انجام دوخت شبکه (سکمه دوزی، سکمه دوزی دوراوه، چشمه دوزی، گل اشرفی، گل کویجی، گل ستاره ای، تار عنکبوتی، تاردوزی، توردوزی، گلدوزی روی تور، زیررفت، نخ اندازی یکطرفه، فندقی، برودری سنتی، مشبک دوزی و گوشه دوزی)
نخ چین				نگرش :
روپوش				- رعایت اخلاق حرفه ای - صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت اصول ارگونومی هنگام کار

	زمان آموزش			عنوان : انجام دوخت شبکه
	نظری	نظری	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	ایمنی و بهداشت : - استفاده از وسایل حفاظتی فردی (روپوش) - رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار			
	توجهات زیست محیطی : - تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن			

	زمان آموزش			عنوان : شستشو و نگهداری پارچه شبکه دوزی شده
	نظری	نظری	نظری	
	۵	۳	۲	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
موادشوینده اتو(خشک " گرم و سرد " وبخار) پارچه دستکش روپوش				دانش :
				-روش شستشو و خشک کردن پارچه شبکه دوزی شده
				-انواع لکه و مواد لکه بر
				-روش اتوکشی پارچه شبکه دوزی شده
				-روش نگهداری از پارچه های شبکه دوزی شده
				مهارت :
				-شستشوی پارچه شبکه دوزی شده
				-خشک کردن پارچه شبکه دوزی شده
				-اتوکشی پارچه شبکه دوزی شده
				-نگهداری از پارچه شبکه دوزی شده
				نگرش :
	- رعایت اخلاق حرفه ای			
	-صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان			
				ایمنی و بهداشت :
- رعایت اصول ارگونومی هنگام کار				
- استفاده از وسایل حفاظتی فردی(روپوش و دستکش)				
- رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار				
			توجهات زیست محیطی :	
-تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن				

	زمان آموزش			عنوان : بسته بندی، بازاریابی و فروش محصولات شبکه دوزی شده
	نظری	نظری	نظری	
	۶	۴	۲	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
بروشور لوله پولیکا لوله مقوایی (کارتن) جعبه مقوایی در ابعاد مختلف				دانش :
				- مفهوم مدیریت کارگاهی
				- مفهوم تبلیغات
				- مفهوم بسته بندی
				- ویژگی های ارتباط مردمی و اجتماعی (نمایشگاه و فرصت شغلی)
				مهارت :
				- ایجاد انگیزه برای مشتری
				- بکارگیری روش های تبلیغاتی
				- بسته بندی کالا و محصول
				- برنامه ریزی جهت شرکت در نمایشگاه ها
				- بازاریابی و فروش محصولات
				نگرش :
				- رعایت اخلاق حرفه ای
				- صرفه جویی در مواد مصرفی، انرژی و زمان
				ایمنی و بهداشت :
			- رعایت اصول ارگونومی هنگام کار	
			- استفاده از وسایل حفاظتی فردی (روپوش)	
			- رعایت بهداشت فردی و عمومی هنگام کار	
			توجهات زیست محیطی :	
			تفکیک مناسب پسماند و دفع صحیح آن	

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	میز نور	۷۰*۵۰ cm	۱ عدد	
۲	میز کارآموز	۶۰*۱۰۰ سانتی متر	۸ عدد	
۳	اتو	خشک (گرم و سرد) و بخار	از هر کدام ۱ دستگاه	
۴	کپسول آتش نشانی	پودر خشک ۶ کیلویی	۱ دستگاه	
۵	تخته وایت برد	۷۰*۱۰۰ cm	۱ عدد	
۶	رایانه	با تمام متعلقات	۱ دستگاه	
۷	صندلی مربی	چرمی (چرخ دار و گردان)	۱ عدد	
۸	صندلی کارآموز	متحرک با ارتفاع قابل تغییر	۱۵ عدد	
۹	میز مربی	چوبی یا فلزی	۱ عدد	
۱۰	جعبه های کمک اولیه	سری کامل تجهیزات	۱ جعبه	
۱۱	میز اتو	پایه بلند	۲ دستگاه	
۱۲	میزرایانه	متناسب با رایانه	۱ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	قیچی	(نخ چین و مخصوص برش)	از هر کدام ۱۵ عدد	
۲	انگشتانه	فلزی	۱۵ عدد	
۳	قلاب	شماره ۹، ۱۰، و ۱۲	از هر کدام ۱۵ عدد	
۴	کارگاه	گرد ، بیضی و مستطیل	از هر کدام ۱۵ عدد	

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود.

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کاغذ	A ^۴	۳۰ برگ	
۲	کاغذ	پوستی	۳۰ برگ	
۳	کاربن	در رنگ های مختلف	از هر کدام ۱۵ برگ	
۴	مداد	HB	۱۵ عدد	
۵	نخ	عمامه ، دمسه، کتان و ابریشم	از هر کدام ۳ قرقره	
۶	پارچه	کتان ، ابریشم، تترون، ترگال و گاندی	از هر کدام ۱۰ متر	
۷	سوزن	شارپ، چنایل، کرول و بیتوین	از هر کدام ۱۵ عدد	
۸	کارگاه	گرد ، بیضی و مستطیل	۱۵ عدد	
۹	موادشوینده	مایع	۱ لیتر	
۱۰	تخته پاک کن	وایت برد	۱ عدد	
۱۱	جعبه مقوایی	در ابعاد مختلف	از هر کدام ۱ عدد	
۱۲	لوله	پولیکا	۳ عدد	
۱۳	لوله	مقوایی (کارتن)	۳ عدد	
۱۴	بروشور	دولتی	۱۵ عدد	
۱۵	ماژیک	وایت برد	۲ عدد	
۱۶	روپوش	نخی	۱ دست	

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.